

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatele **T. T. V.**, zast. Mgr. Markem Hylenou, advokátem se sídlem v České Třebové, Staré náměstí 15, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2005, č. j. 47 Az 37/2004 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel se včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2005, č. j. 47 Az 37/2004 - 25, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že je třeba zamítnout žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 1. 2004, č. j. OAM-4543/VL-20-P17-2003, jímž stěžovateli nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně rozhodnuto tak, že se na něho nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Krajský soud nejprve dospěl k závěru, že před vydáním žalobou napadeného správního rozhodnutí byl dostatečně zjištěn skutečný stav věci, protože správní orgán vycházel při svém rozhodování nejen z tvrzení stěžovatele a jeho výpovědi,

ale i z objektivních zpráv o situaci ve Vietnamské socialistické republice. Z odůvodnění správního rozhodnutí je pak patrno, že správní orgán se zabýval všemi tvrzeními tohoto stěžovatele, které vyhodnotil ve všech souvislostech, a dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu.

Krajský soud přisvědčil správnímu orgánu, že v řízení nebyl prokázán žádný z důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, které se týkají pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Je tomu tak proto, že důvodem žádosti stěžovatele o udělení azylu byla skutečnost, že v zemi původu skončil s dráhou profesionálního fotbalisty a že hodlal touto cestou legalizovat svůj pobyt na území České republiky, kde žije a podniká jeho manželka. Tyto tvrzené důvody však nelze podřadit pod žádnou ze zákonných podmínek ustanovení § 12 zákona o azylu, které jsou uvedeny jako skutečnosti odůvodňující udělení azylu. Pokud stěžovatel nově v žalobě tvrdil, že se nemůže vrátit do země původu z obavy před uvězněním pro dluhy, jde o tvrzení, které je v rozporu s tím, co stěžovatel uvedl v žádosti o udělení azylu i při pohovoru, který s ním byl veden k upřesnění této žádosti. Toto nové tvrzení, které stěžovatel v průběhu správního řízení až do podání žaloby nezmiňoval, je proto nutno hodnotit jako účelové, i když ani odchod ze země původu, motivovaný ekonomickými problémy, není oním důvodem, s nímž by bylo spojeno udělení azylu.

Krajský soud souhlasil se správním orgánem i v tom, že v řízení nebyly zjištěny důvody pro udělení azylu stěžovateli podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Správní orgán uvážil možnost udělení humanitárního azylu, avšak důvody zvláštního zřetele hodné pro tento postup u stěžovatele neshledal. Krajský soud nemohl tuto úvahu přezkoumávat z toho důvodu, že mu takový přezkum nepřísluší. Krajský soud proto pouze posuzoval, zda správní orgán v tomto směru soustředil všechny podklady, které mu umožňovaly o této otázce správně rozhodnout, a zda jeho závěr není s tímto podkladem v logickém rozporu. Takové pochybení však shledáno nebylo.

Krajský soud neshledal pochybení správního orgánu, ani pokud jde o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu, protože stěžovatel nenáležel k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážku vycestování. Ostatně i stěžovatel při pohovoru uváděl, že by mu při návratu zpět do vlasti nic nehrozilo.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Praze stěžovatel uplatnil důvody k podání tohoto mimořádného opravného prostředku, které jsou uvedeny v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Krajskému soudu vytkl, že nedostatečným způsobem přezkoumal napadené správní rozhodnutí.

Stěžovatel má za to, že v řízení prokázal, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů tak, jak to má na mysli ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Stěžovatel se domnívá i to, že prokázal, že mu hrozí v případě návratu do Vietnamu vězení,

protože Vietnamská socialistická republika dosud nepodepsala příslušné mezinárodní dohody, které zakazují věznění jen z důvodu nesplnění závazků. Je tomu tak proto, že má závazky finančního charakteru a finanční problémy jsou ve Vietnamu kriminalizovány.

Stěžovatel je v České republice, kde žije téměř 2 roky, plně integrovaný, protože zde bydlí a podniká od roku 1995 i jeho manželka a tuto zemi považuje za svou vlast. V případě návratu do země původu je ohrožen jeho život i svoboda z důvodu výše uvedené příslušnosti k sociální skupině, z důvodu podání žádosti o azyl a pro zastávání politických názorů neslučitelných s oficiální státní ideologií Vietnamské socialistické republiky. Nelze ani vyloučit, že mu ve vlasti hrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest pro politické přesvědčení.

Stěžovatel současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, protože výkon rozhodnutí by znamenal pro něho nenahraditelnou újmu a odkladný účinek se nedotkne nabytých práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem.

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, v písemném vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele, i na obsah vydaného správního rozhodnutí. Současně uvedlo, že důvody, které uplatňoval stěžovatel, nelze podřadit pod žádný ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Stěžovatel přicestoval do České republiky dne 1. 1. 1996 a pobýval zde na základě víza k podnikání, které mu nebylo prodlouženo z důvodu jeho trestního odsouzení v roce 1999. Poté pak v České republice pobýval nelegálně až do 11. 9. 2003, kdy podal žádost o udělení azylu. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proto správní orgán neshledává důvody a navrhl zamítnutí tohoto mimořádného opravného prostředku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Praze při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a jelikož sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za opodstatněnou námitku kasační stížnosti, v níž stěžovatel dovozuje, že ve správním řízení prokázal, že jsou u něho dány důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

Krajský soud důvodně dovodil, že nové tvrzení stěžovatele uplatněné až v žalobě, že se obává ve Vietnamu uvěznění pro dluhy, které má ve své vlasti, působí zcela účelově.

Krajský soud zcela opodstatněně neuvěřil tomuto tvrzení stěžovatele a logicky se s ním vypořádal. Tento soud poukázal na to, že stěžovatel byl jak při podání žádosti o udělení azylu, tak i při pohovoru, poučen o své povinnosti poskytovat správnímu orgánu v průběhu správního řízení součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci. Jestliže po tomto poučení stěžovatel uváděl v průběhu celého správního řízení, že o udělení azylu žádá proto, že v zemi původu se již nemůže s ohledem na svůj věk věnovat dráze profesionálního fotbalisty a že hodlá touto cestou legalizovat svůj pobyt na území České republiky, kde také žije a podniká jeho manželka, potom krajský soud právem neuvěřil novému tvrzení stěžovatele uplatněnému až v žalobě, že se ve Vietnamu obává uvěznění pro dluhy.

Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že stěžovatel na přímou otázku při pohovoru dne 16. 12. 2003 do jaké situace by se dostal v případě návratu do vlasti, uvedl „myslím si, že bych měl ekonomické potíže“. I z této odpovědi stěžovatele vyplývá, že ani tehdy nehovořil o své obavě z uvěznění, ale pouze o ekonomických problémech. Účelovost nového tvrzení stěžovatele v žalobě je proto zcela zřejmá a vyplývá z ní snaha přizpůsobovat svá tvrzení vývoji důkazní situace.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud zcela logicky a opodstatněně neuvěřil novému tvrzení stěžovatele uplatněnému až v žalobě, že by mohl být v případě návratu do Vietnamu uvězněn pro občanskoprávní dluhy.

Krajský soud rovněž správně poukázal na to, že odchod ze země původu motivovaný zejména ekonomickými problémy není oním důvodem, se kterým zákon spojuje udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Především tu nejde o „pronásledování“ ve smyslu tohoto ustanovení zákona o azylu, tedy o neoprávněný postih ze strany státní autority nebo těch osob, které takovou autoritu zosobňují. Stěžovatel při odchodu z Vietnamu, motivovaném ukončením fotbalové kariéry, navazujícími ekonomickými problémy a touhou žít s manželkou v České republice tedy nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a ani mu nehrozilo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za přípustnou námitku kasační stížnosti, v níž stěžovatel dovozuje, že v případě návratu do země původu je ohrožen jeho život i svoboda z důvodu výše uvedené příslušnosti k sociální skupině, z důvodu podání žádosti o azyl a pro zastávání politických názorů neslučitelných s oficiální státní ideologií Vietnamské socialistické republiky, a že nelze ani vyloučit, že mu ve vlasti hrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest pro politické přesvědčení.

Z obsahu žaloby vyplývá, že v ní stěžovatel výše uvedené námitky nevznesl. Krajský soud se těmito námitkami právem nezabýval a ani se jimi nemohl zabývat. Je tomu tak proto, že podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. mohl krajský soud přezkoumat napadené rozhodnutí jen v mezích žalobních bodů. Jestliže tyto námitky pak stěžovatel vznesl až v kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, jde v tomto směru o nepřípustnou kasační stížnost. Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž není kasační stížnost přípustná, opírá-li se mimo jiné o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine tedy brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před Krajským soudem v Praze, jehož rozsudek ze dne 31. 1. 2005, č. j. 47 Az 37/2004 - 25, je přezkoumáván. Nesporné je přitom i to, že stěžovateli nic nebránilo, aby výtky uplatněné v kasační stížnosti vznesl již v žalobě a potom by se jimi musel zabývat i krajský soud.

Nejvyšší správní soud též vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že není třeba o ní rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mimo jiné, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku- takové

vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně; ze zákona pak platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti). Za tohoto stavu pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam. Při rozhodnutí o kasační stížnosti je potom rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2005, č. j. 47 Az 37/2004 - 25, není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu